

15-MAVZU: YUSUF XOS HOJIB, MAHMUD QOSHG‘ARIY VA AHMAD YUGNAKIYNING TA‘LIMIY-AXLOQIY QARASHLARI, KAYKOVUSNING “QOBUSNOMA” ASARI JAVONMARDLIK TARBIYASI

Mashg‘ ulot rejasi:

1. Yusuf Xos Hojib, Mahmud Qoshg‘ariy va Ahmad Yugnakiyning axloqiy qarashlari, Kaykovusning “Qobusnoma” asari.
2. Yusuf Xos Hojib va Ahmad Yugnakiy, Kaykovus bilimning foydasi va nodonlikning ziyoni haqida.
3. Yusuf Xos Hojib, Ahmad Yugnakiy va Kaykovus so‘zlashuv odobi haqida.
4. Mahmud Qoshg‘ariyning “Devonu lug‘otit turk” asarining hozirgi kundagi ahamiyati.
5. Yusuf Xos Hojibning qizlar tarbiyasi to‘g‘risidagi fikrlari va Kaykovus turmush va xulq odob qoidalari haqida.
6. Kaykovusning javonmardlik tarbiyasi haqida.

1-topshiriq. Yusuf Xos Hojib, Mahmud Qoshg‘ariy va Ahmad Yugnakiyning ta‘limiy-axloqiy qarashlari, Kaykovusning “Qobusnoma” asari” mavzusiga doir blits-so‘rov savollari:

1. “Qutadg‘u bilig” qanday asar?
2. “Qutadg‘u bilig” asaridagi to‘rt ramziy obraz qanday atalgan?
3. Maqollar, matallar, qo‘shiqlar namunalari qaysi asarda keltirilgan?
4. Baxt-saodatga erishuv haqida kitob qanday momlanadi?
5. “Haqiqatlar hadyasi” deb nom olgan asar muallifi kim?
6. Qaysi mutafakkirning ismiga “Balasog‘uniy” taxallusi qo‘llanilgan?
7. Kaykovusning “Qobusnoma” asari kimga bag‘ishlab yozilgan?
8. “Qobusnoma” o‘zbek tiliga birinchi marotaba qachon va kim tomonidan tarjima qilingan?
9. Asar qanday tuzilishga ega?
10. 44-bobi nimaga bag‘ishlangan?
11. Asarda ta‘lim-tarbiyaga doir masala qaysi janr yordamida ochib berilgan?
12. Asarda qanday aholi toifalari haqida ma‘lumot berilgan?
13. Asar nega “Qobusnoma” deb nomlangan?

2-topshiriq. Kichik guruhlarda bajarish uchun taqdim etiladigan topshiriqlar

1. “Baxt” guruhi uchun quyida keltirilgan jadval asosida Yusuf Xos Hojib, Mahmud Qoshg‘ariy, Kaykovusning “Qobusnoma” asari va Ahmad Yugnakiyning axloqiy qarashlarini yoritib bering.

Yusuf Xos Xojibning axloqiy qarashlari	Mahmud Qoshg‘ariyning axloqiy qarashlari	Ahmad Yugnakiyning axloqiy qarashlar	Kaykovusning axloqiy qarashlari

2. “Adolat” guruhi uchun: quyida keltirilgan jadval asosida Yusuf Xos Hojib va Ahmad Yugnakiy Kaykovus bilimning foydasi va nodonlikning ziyoni haqida yoritib bering.

Yusuf Xos Xojib bilimning foydasi va nodonlikning ziyoni haqida	Ahmad Yugnakiy bilimning foydasi va nodonlikning ziyoni haqida	Kaykovusning bilimning foydasi va nodonlikning ziyoni haqida

3. “Qanoat” guruhi uchun: quyida keltirilgan jadval asosida Yusuf Xos Hojib va Mahmud Qoshg‘ariy, Kaykovus so‘zlashuv odobiga doir fikrlarini tahlil eting.

Yusuf Xos Xojib so‘zlashuv odobi haqida	Mahmud Qoshg‘ariy so‘zlashuv odobi haqida	Kaykovus so‘zlashuv va mehmon kutish odobi haqida

4. “Kaykovus” guruhi uchun: quyida keltirilgan jadval asosida Yusuf Xos Hojibning qizlar tarbiyasi to‘g‘risidagi fikrlari va Kaykovus turmush va xulq odob qoidalariga doir fikrlarini tahlil eting.

Yusuf Xos Xojib qizlarni axloqiy tarbiyalash haqida	Yusuf Xos Xojib qizlarni oilaviy hayotga tayyorlash haqida	Kaykovusturmush va xulq odob qoidalari haqida

5. “Ogahiy” guruhi uchun: quyida keltirilgan jadval asosida Kaykovusning javonmardlik tarbiyasiga doir qarashlarini yoritib bering.

Javon, mardlik nima?	Javon, mardlikning uch asosi	Javon, mardlik fazilatlari

Adabiyotlar:

1. Hoshimov K., Nishonov S., Pedagogika tarixi. Darslik – T.: O‘qituvchi, 2005.
2. Hoshimov K., Nishonov S., Inomov M., Hasanov R. Pedagogika tarixi. – T.: O‘qituvchi, 1996..
3. Hoshimov K., Safo Ochilov. O‘zbek pedagogikasi anatomiyasi. – T.: O‘qituvchi, 2010.
4. Niyoziy G., Axmedova M. Pedagogika tarixidan seminar mashg‘ulotlari. – T.: Noshir, 2011.
5. Abu Nasr Farobiy. Fozil odamlar shahri. – T.: A. Qodiriy nomidagi xalq madaniyati nashriyoti, 1993.